

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 września 2022 roku, znak: END/25/021334676, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 sierpnia 2022 roku, przyznał R. P. emeryturę od dnia 15 sierpnia 2022 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 25 dzień każdego miesiąca.

W decyzji organ rentowy stwierdził, iż brak jest podstawy do przyznania rekompensaty za pracę w szczególnych warunkach z uwagi na występujące niezgodności. W aktach R. P. znajdują się dokumenty, z których wynikają rozbieżności w stanowiskach pracy (w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 25 kwietnia 2002 roku wykazane zostało stanowisko ślusarz - szlifierz, natomiast w świadectwie pracy z dnia 30 września 1994 roku wskazano stanowisko ślusarz – szlifierz, brygadzysta).

/decyzja z dnia 1 września 2022 roku – k. 15-17 załączonych akt rentowych/

W dniu 12 września 2022 roku odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca R. P. podnosząc, iż skarżący pracował w (...) Biurze (...) w Ł. w Wydziale Produkcji (...) od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 30 września 1994 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, cały czas na stanowisku ślusarz – szlifierz pełniąc okresowo dodatkowo funkcję brygadzysty.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 12 października 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

Organ rentowy wskazał ponadto, iż wnioskodawca pracował w (...) Biurze (...) w Ł. w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku na stanowisku strugacz w metalu, ślusarz, jednak za powyższy okres nie zostało wystawione skarżącemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4-4v/

Na rozprawie w dniu 14 lutego 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, z kolei pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy, oświadczenie pełnomocnika organu rentowego – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku – 00:23:45 i dalej/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. P. urodził się w dniu (...).

/bezsporne/

W dniu 22 sierpnia 2022 roku wnioskodawca R. P. złożył wniosek o emeryturę wraz z rekompensatą za pracę w szczególnych warunkach.

/wniosek – k. 1-3v załączonych akt rentowych/

W świadectwie pracy z dnia 28 grudnia 1979 roku wystawionym przez zakład pracy (...) Biuro (...) w Ł. wskazano, iż R. P. w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku był zatrudniony u ww. pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: strugacz w metalu, ślusarz.

/dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawcy R. P. – k. 55-128, świadectwo pracy z dnia 28 grudnia 1979 roku – k. 6 załączonych akt rentowych/

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 6 sierpnia 1989 roku zakład pracy (...) Biuro (...) w Ł. zaświadczył, iż R. P. w okresie od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia wystawienia świadectwa stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace: szlifowanie i ostrzenie noży do maszyn papierniczych na stanowisku szlifierza – prostowacza wymienionym w wykazie A dziale III poz. 78 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

/dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawcy R. P. – k. 55-128, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 6 sierpnia 1989 roku – k. 8 załączonych akt rentowych/

W świadectwie pracy z dnia 30 września 1994 roku wystawionym przez zakład pracy (...) Biuro (...) w Ł. wskazano, iż R. P. zatrudniony był u ww. pracodawcy od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia 30 września 1994 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: ślusarz – szlifierz, brygadzysta.

/dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawcy R. P. – k. 55-128, świadectwo pracy z dnia 30 września 1994 roku – k. 10-10v załączonych akt rentowych/

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 25 kwietnia 2002 roku zakład pracy (...) Biuro (...) w Ł. zaświadczył, iż R. P. w okresie od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia do dnia 30 września 1994 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace szlifierskie – szlifowanie i ostrzenie wyrobów metalowych na stanowisku ślusarz – szlifierz wymienionym w wykazie A dziale III poz. 78 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego wraz ze zmianą wynikającą z zarządzenia nr 11 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 6 października 1986 roku – zmieniającego zarządzenie w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz.U. MPCh i L nr 5).

W świadectwie wskazano, iż R. P. korzystał z urlopu bezpłatnego od dnia 27 lipca 1994 roku do dnia 30 września 1994 roku.

/dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawcy R. P. – k. 55-128, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 25 kwietnia 2002 roku – k. 11 załączonych akt rentowych/

Wnioskodawca zatrudniony był w dziale, który zajmował się produkcją metalu, noży do maszyn papierniczych. Do działu tego trafiały półfabrykaty, które trzeba było szlifować, prostować, ostrzyć, pakować i dodać do magazynu. P. podlegały obrabianiu na strugarce. Odbывало się to metodą skrawania na strugarce.

/zeznania wnioskodawcy R. P. – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku 00:15:36 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 16 grudnia 2022 roku – 00:02:47 i dalej/

W spornym okresie wnioskodawca zajmował się szlifowaniem. W zakładzie pracy (...) Biuro (...) w Ł. znajdowały się noże do papieru toaletowego tzw. kobeny, które skarżący szlifował. W przypadku, kiedy dostarczany był wycięty kawałek blachy, zakładano go na urządzenie w postaci szlifierki. Szlifowano dany element i kierowano do prostowania.

Wnioskodawca również zajmował się prostowaniem dwa dni w tygodniu.

Prostowanie odbywało się na stole roboczym na kowadle, uderzano młotem ręcznym. Nie wykonywano tych czynności w kuźni przemysłowej.

W pierwszym okresie pracy wnioskodawcy, istniało wydzielone miejsce w hartowni, gdzie odbywało się prostowanie. W późniejszym okresie powstało pomieszczenie do prostowania.

Noże wyprostowane trafiały do ostrzenia, podejmowano wówczas czynności o charakterze mechanicznym.

Prace ślusarza skarżący wykonywał na hali.

W przypadku, kiedy został obrobiony klucz, trzeba było ściąć grat. G. noży (innego rodzaju) odbywało się na jednej hali. G. się imadłem, taśmą szlifierską lub pilnikiem.

Po skończonej pracy wnioskodawca sprzątał i czyścił maszynę.

Od 1980 roku R. P. był brygadzystą, otwierał salę, uruchamiał urządzenia oraz zamykał pomieszczenie i wyłączał prąd. Na stanowisku brygadzysty wnioskodawca wykonywał prace szlifierskie.

/zeznania wnioskodawcy R. P. – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku 00:15:36 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 16 grudnia 2022 roku – 00:02:47 i dalej, zeznania świadka L. K. – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku – 00:03:14 i dalej/

Wnioskodawca pracował przez 8 godzin dziennie od godziny 6:00 do godziny 14:00. Druga zmiana w zakładzie pracy trwała od godziny 14:00 do godziny 22:00.

/zeznania wnioskodawcy R. P. – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku 00:15:36 i dalej, zeznania świadka L. K. – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku – 00:03:14 i dalej/

Wnioskodawca nie otrzymywał dodatku za pracę w szczególnych warunkach.

/dokumentacja osobowo – placowa wnioskodawcy R. P. – k. 55-128, nadto: zeznania wnioskodawcy R. P. – e – protokół z dnia 14 lutego 2023 roku - 00:15:36 i dalej/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składały się dokumentacja załączona do akt przedmiotowej sprawy, jak również znajdująca się w aktach organu rentowego (w tym dokumentacja dotycząca zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Biurze (...) w Ł.), a nadto zeznania skarżącego R. P. oraz świadka L. K..

Odwołujący oraz świadek w złożonych zeznaniach przedstawili, na czym polegała praca R. P. w (...) Biurze (...) w Ł. w spornym okresie czasu na stanowiskach pracy wskazanych w treści dokumentacji dotyczącej zatrudnienia odwołującego w ww. zakładzie pracy.

Powyższe zeznania nie pozwoliły jednak na uznanie, iż R. P. w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia 30 września 1994 roku wykonywał prace wymienione w wykazie A, dziale XIII pkt 78 i 79 stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W toku postępowania dowodowego nie ustalono bowiem, iż skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się szlifowaniem lub ostrzeniem wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowaniem mechanicznym, bądź też kuciem ręcznym w kuźniach przemysłowych oraz obsługą młotów mechanicznych.

Na rozprawie w dniu 14 lutego 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy cofnął wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. G., wobec czego jego przesłuchanie przez Sąd okazało się bezprzedmiotowe.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią do rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu okazało się ustalenie prawa wnioskodawcy R. P. do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Według art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych /t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 164 z późn. zm./, ustawa określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U z 2022 r., poz. 504, 1504 i 2461).

Stosownie do treści art. 2 pkt 5 w/w ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata jest to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej.

W myśl art. 21 ust. 1 w/w ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Przesłanka negatywna została zawarta w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Jest nią nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Treść art. 21 ust. 2 w/w ustawy może budzić wątpliwości i jego interpretacji należy dokonywać przy uwzględnieniu uregulowania zawartego w art. 2 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym użyte w ustawie określenie rekompensata oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata jest zatem odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które rozpoczęły pracę przed 1 stycznia 1999 roku i nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej /analogiczne stanowisko zajął Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 25.11.2010 roku, K 27/09, OTK-A 2010, Nr 9, poz. 109/.

Skoro, jak wynika z powyższego, celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, to przesłanka negatywna, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, na co wskazuje wykładnia funkcjonalna tego przepisu, zachodzi w przypadku pobierania emerytury przyznanej w obniżonym wieku emerytalnym np. na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 lub 39, czy też art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 grudnia 2015 roku, III AUA 1070/15, Lex nr 1979477/.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Ponadto zgodnie z art. 3 ust. 7 ww. ustawy, za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wskazane odwołanie do art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozwala na stosowanie omawianych przepisów łącznie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.).

W świetle § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić /por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97, (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, Prok. i Prawo (...)/.

Stosownie do treści § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia, okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2 rozporządzenia, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed Sądem. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi, niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków /por. uchwała SN z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, LEX 14635; uchwała SN z 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84, LEX 14625/.

Art. 23 ust. 1 w/w ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, iż ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.

Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o których mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 23 ust. 2 w/w ustawy). Jako dodatek do kapitału początkowego, razem z kapitałem początkowym podlega waloryzacji.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym okazał się fakt, iż wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W przedmiotowym postępowaniu wnioskodawca R. P. wnosił o uznanie, iż w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 30 września 1994 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach w (...) Biurze (...) w Ł.. Należy przy tym podkreślić, iż za okres od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia do dnia 30 września 1994 roku ww. zakład pracy wystawił skarżącemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Jednakże, Zakład Ubezpieczeń Społecznych podnosił, iż w dokumentacji pracowniczej R. P. istnieją rozbieżności w zakresie zajmowanych przez niego stanowisk pracy, bowiem w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 25 kwietnia 2002 roku wskazane zostało stanowisko pracy: ślusarz - szlifierz, natomiast w świadectwie pracy z dnia 30 września 1994 roku podano stanowisko pracy: ślusarz – szlifierz, brygadzysta.

W dalszej kolejności, Zakład Ubezpieczeń Społecznych precyzował, iż skarżący zatrudniony był również w (...) Biurze (...) w Ł. w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku na stanowisku: strugacz w metalu, ślusarz, ale za powyższy okres nie zostało przez pracodawcę sporządzone stosowne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, o którym mowa w § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) nie jest dokumentem abstrakcyjnym i musi znajdować oparcie w posiadanej przez zakład pracy dokumentacji, a w konsekwencji może być poprzez te dokumenty weryfikowane /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 roku, III AUa 466/06, OSA w K. 2007 roku, Nr 3, poz. 8/.

Jednocześnie należy też podkreślić, że przy ustalaniu pracy w szczególnych warunkach, nie ma znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, lecz rodzaj pracy powierzony i faktycznie wykonywany przez ubezpieczonego. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (obowiązującym

w danym systemie czasu pracy i na danym stanowisku) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Ustalenie zatem, jakie prace faktycznie wykonywał wnioskodawca, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek do przyznania dochodzonego świadczenia /por. wyrok SN z 21 kwietnia 2004 roku, II UK 337/03, OSNP 2004/22/392/.

Ponadto, zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie o sygn. akt I UK 316/08 /LEX nr 707858/, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że pracownik albo ubezpieczony ubiegający się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego może w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia - także wówczas, gdy z dokumentu (np. zaświadczenia o zatrudnieniu) wynika co innego (art. 473 k.p.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na jednoznaczne ustalenie, że skarżący w spornym okresie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Jako prace w szczególnych warunkach w wykazie A Dziale XIII pkt 78 i 79 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze /Dz.U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm./ wymienione zostały: szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne (pkt 78), a nadto kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych (pkt 79).

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w świadectwie pracy z dnia 28 grudnia 1979 roku wystawionym przez zakład pracy (...) Biuro (...) w Ł. wskazano, iż R. P. w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku był zatrudniony u ww. pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: strugacz w metalu, ślusarz. Z kolei, w świadectwie pracy z dnia 30 września 1994 roku sporządzonym przez ww. zakład pracy wymieniono, iż R. P. zatrudniony był u tego pracodawcy od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia 30 września 1994 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: ślusarz – szlifierz, brygadzysta.

Zgodnie z poczynionymi przez Sąd ustaleniami, wnioskodawca w (...) Biurze (...) w Ł. pracował w dziale, który zajmował się produkcją metalu, noży do maszyn papierniczych. Do działu tego trafiały półfabrykaty, które trzeba było szlifować, prostować, ostrzyć, pakować i dodać do magazynu. P. podlegały obrabianiu na strugarce. Odbывало się to metodą skrawania na strugarce. W spornym okresie wnioskodawca zajmował się szlifowaniem. W powołanym zakładzie pracy znajdowały się bowiem noże do papieru toaletowego tzw. kobeny, które skarżący szlifował. W przypadku, kiedy dostarczano wycięty kawałek blachy, zakładano go na urządzenie w postaci szlifierki, szlifowano dany element i kierowano do prostowania.

Sąd powziął również wiedzę, iż wnioskodawca w (...) Biurze (...) w Ł. także dwa dni w tygodniu zajmował się prostowaniem. Prostowanie odbywało się na stole roboczym na kowadle, polegało na uderzaniu młotem ręcznym. Tych czynności jednak nie wykonywano w kuźni przemysłowej. W pierwszym okresie pracy istniało wydzielone miejsce w hartowni, w późniejszym okresie powstało natomiast pomieszczenie do prostowania. Noże wyprostowane trafiały do ostrzenia, podejmowano wówczas zadania o charakterze mechanicznym.

Z zeznań wnioskodawcy oraz świadka L. K. wynika, iż prace ślusarza skarżący wykonywał na hali. Istniały sytuacje, kiedy na obrobionym kluczu należało ściąć grat. Wówczas gratowanie noży (innego rodzaju) odbywało się na jednej hali. G. przeprowadzano za pomocą imadła, taśmy szlifierskiej lub pilnika.

R. P. był brygadzystą, otwierał salę, uruchamiał urządzenia oraz zamykał pomieszczenie i wyłączał prąd. Na stanowisku brygadzysty wnioskodawca wykonywał prace szlifierskie. S. pracował przez 8 godzin dziennie od godziny 6:00 do

godziny 14:00. Druga zmiana rozpoczynała się od godziny 14:00 i trwała do godziny 22:00. Po skończonej pracy wnioskodawca sprzątał i czyścił maszynę.

Z ustaleń Sądu wynika, iż R. P. nie otrzymywał dodatku za pracę w szczególnych warunkach.

Odnosząc się do prac wymienionych w wykazie A Dziale XIII pkt 78 tj. szlifowania lub ostrzenia wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowania mechanicznego, należy zaznaczyć, iż w toku postępowania nie stwierdzono, jakoby w spornym okresie wnioskodawca wykonywał czynności związane z polerowaniem mechanicznym, nie potwierdził tego również świadek L. K.. W zakładzie pracy (...) Biurze (...) w Ł. wnioskodawca jedynie podejmował zadania związane z gratowaniem, czyli usuwaniem ostrych pozostałości metalu, w trakcie którego posługiwano się imadłem, taśmą szlifierską lub pilnikiem.

W dalszej kolejności, dokonując analizy prac wskazanych w wykazie A Dziale XIII pkt 79 tj. kucia ręcznego w kuźniach przemysłowych oraz obsługi młotów mechanicznych, trzeba zwrócić uwagę, iż R. P. w spornym okresie czasu nie trudnił się kuciem ręcznym w kuźniach przemysłowych. Jak już wyżej wskazano, prostowanie przeprowadzane było poprzez ręczne uderzanie młotkiem, początkowo w określonym, wyodrębnionym miejscu, następnie w wyznaczonym do tego pomieszczeniu, którym w żadnym wypadku nie była kuźnia przemysłowa, a okoliczność tą wprost potwierdził wnioskodawca w złożonych w toku postępowania zeznaniach. W odwołaniu zaś R. P. wyraźnie zaznaczył, iż pracował w Wydziale Produkcji (...). Nadto, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, by odwołujący obsługiwał również młoty mechaniczne.

Powyższe ustalenia prowadzą zatem do konkluzji, iż J. P. w okresie od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia 30 września 1994 roku nie wykonywał pracy szczególnej polegającej na szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowaniu mechanicznym, czy też kuciu ręcznym w kuźniach przemysłowych oraz obsłudze młotów mechanicznych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wymienione kwestie nie zostały w żaden sposób udowodnione. Wnioskodawca w okresie tym realizował zadania, które nie wypełniały jednak prac wymienionych w wykazie A Dziale XIII pkt 78 i 79 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a mianowicie dwa razy w tygodniu zajmował się prostowaniem.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności niniejszej sprawy oraz poczynione rozważania prawne, nie sposób uznać, iż wnioskodawca posiada udowodniony co najmniej 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, a zatem spełnia wszystkie przesłanki do przyznania mu prawa do rekompensaty. R. P., z uwagi na brak możliwości uwzględnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia przypadającego od dnia 7 lutego 1977 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1980 roku do dnia 30 września 1994 roku w (...) Biurze (...) w Ł. nie legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł, jak w sentencji wyroku.